

Til Finansdepartementet

Tilrådning

6. september 2006

1 Innledning

I de etiske retningslinjene for Statens Pensjonsfond – Utland punkt 4.4. heter det: *”Rådet gir tilrådning om negativ filtrering av ett eller flere selskaper på grunnlag av produksjon av våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper.”* I NOU:22 2003 og senere i behandlingen av retningslinjene i Stortinget, er det forutsatt at produksjon av klasevåpen skal omfattes retningslinjenes punkt 4.4.

Etikkrådet har lagt dette til grunn og avga den 16. juni 2005 tilrådning om uttrekk fra Petroleumsfondet av selskaper som produserer klasevåpen.¹ I denne tilrådingen var det angitt nærmere beskrivelse av klasevåpen og hvilke komponenter av slike våpen som faller inn under retningslinjene. Tilrådingen tok også høyde for at det kunne komme ytterligere tilrådingen på et senere tidspunkt: *”Det understrekes at denne tilrådingen ikke inneholder en uttømmende liste over mulige produsenter av klasevåpen, og at nye tilrådingen om uttrekk på dette grunnlag vil kunne komme senere.”*

2 Nærmere om klasevåpen produsert av Poongsan Corporation

Det sørkoreanske selskapet Poongsan Corp. produserer ulike typer ammunisjon til militær bruk, herunder 155 mm artillerigranater. På sine egne hjemmesider beskriver selskapet to av disse produktene.² Granaten som betegnes DP-ICM TP er oppgitt å inneholde 88 stk. *”bomblets”*, dvs. små sprenglegemer som kjennetegner nettopp klasevåpen. Videre omtales granaten DP-ICM K305 slik: *”This is fired from 155mm howitzer and used for blast, fragmentation, mining effects.”* Ut fra sammenhengen kan det synes som at selskapet ved å bruke begrepet *”mining effects”* bevisst fremhever at denne ammunisjonstypen har en høy feilrate som fører til at et stort antall udetonerte sprenglegemer blir liggende igjen på bakken og således har samme virkning som antipersonell landminer.

På anmodning fra Etikkrådet har Norges Bank tilskrevet selskapet med forespørsel om hvorvidt selskapet produserer klasevåpen. Selskapet ble bedt om å svare på følgende spørsmål:

”In connection with the implementation of these Guidelines we have been asked by the Advisory Council on Ethics for the Government Petroleum Fund to enquire whether it is correct that your company, or subsidiaries of your company, are producing, assembling or planning to produce or assemble: key components to air delivered or surface delivered cluster dispensers such as aerial bomb dispensers, rockets or other containers, and/or sub-munitions for such dispensers, such as ICM (Improved Conventional Munitions) or DPICM (Dual Purpose Improved Conventional Munitions) / CEM (Combined Effects Munitions).”

Selskapet besvarte ikke henvendelsen fra Norges Bank.

¹ Se tilrådning av 16. juni 2005: <http://odin.dep.no/etikkradet/norsk/dokumenter/099001-210002/dok-bn.html>

² Se selskapets hjemmeside: <http://www.poongsan.co.kr/english/>

Etikkrådet legger til grunn at opplysningene på selskapets egen hjemmeside er oppdaterte og finner det godtgjort at selskapet tilvirker klasevåpen.

3 Tilrådning

Etikkrådets tilrådning er å utelukke selskapet Poongsan Corporation fra investeringsuniverset til Statens Pensjonsfond - Utland i henhold til retningslinjenes punkt 4.4, som hjemler negativ filtrering av ett eller flere selskaper på grunnlag av produksjon av våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper.

Tilrådingen er avgitt den 6. september 2006 av Etikkrådet for Statens Pensjonsfond – Utland.

Gro Nystuen
Leder

(sign.)

Andreas Føllesdal

(sign.)

Anne Lill Gade

(sign.)

Ola Mestad

(sign.)

Bjørn Østbø

(sign.)